

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla XXVII. Scienti & consentienti non fit iniuria, neque dolus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

executionem, quæ apud ignaros cursum suum habet, & plurimum nocet etiam innocentibus.

Obj. 2. In *l. Capitalium. §. famosos. tit. de pœnis.* statuitur, ut qui deliquerunt, in locum delicti remittantur, ut in solatium, & satisfactionem eorum, qui læsi sunt, in præsentia illorum castigentur; nihilominus Iudex raptorem

virginis non remittens nulla pœna afficitur. *l. un. C. de rapto Virg.*

R. Ita specialiter sancitum est odio raptus, quia crimen est, nec quoad malitiam internam simplex, nec quoad familiæ perturbationem & innumera damna. Iudex igitur non remittens raptorem, quæ muneris sui sunt, exequitur, & laudem meretur.

REGVLA XXVII.

Scienti & consentienti non fit iniuria, neque dolus.

I. **C**oncordat illi *l. c. 187. Nemo fraudare videtur eos, qui sciunt, & consentiunt.* Nam qui injuriam ad animum suum non revocat, de relinquere, & contemnere censetur. *§. ult. Instit. de iniuriis.* Pro explicatione notandum est, 1. copulativè dici, *scienti, & consentienti*: quod nihil obstat, quò minus scienti injuria fiat, quemadmodum contingit omnibus, qui in manus latrocinantium incidunt, quos nihilominus injuriam pati, manifestum est. Similiter consentienti & non scienti injuria fit, puta amenti, vel impuberi. 2. Quid hic *dolus* vocetur, nimirum omnis calliditas fallacia, machinatio ad circumveniendù, & fallèdum alium adhibita secundùm *Labeonem. tit. de dolo malo. l. 1. & 2.* 3. Quod dicitur *scienti* intellige, vel de actuali cognitione, vel debito habendi illam. Nam qui ignorat, quod scire debet, excusationem non meretur *cap. 1. de postul. Prælator.* 4. duas esse partes Regulæ, uti *Dynus*

observavit. Vna est *Scienti, & consentienti non fieri injuriam: altera Scienti, & consentienti non fieri dolum*, eo scilicet modo, ut inde actionem habeat passus, aut deceptus.

Exemplum sit *i. si ingenuus* cum serva matrimonium contraxit liberè, sciens servam esse, non potest excipere dolum vel injuriam, *c. si quis ingenuus. & c. si femina. 29. q. 2. 2.* Si duo clerici etiam in majori ætate se invicem jocosè levitate percusserint, neque injuriam inferunt, nec excommunicationem incurrunt. *c. 1. de sent. excommun. 3.* Qui domum emit, sciens servitutem debere, de ea non habet exceptionem, sed sibi imputet. *l. 1. tit. de actione empti, & venditi, ita Gloss.*

II. *Amplia 1.* sive re ipsa sciat, sive præsumptivè tantùm: sive consentiat expressè, sive tacitè. Hæc enim in jure æquantur. *V. Gaill. l. 2. obs. 98. n. 21. Barbos. in axiom. 218.*

Amplia 2. Sive scientia, & consensus,

fas, præcedat, siue sequatur, contra opinionem *Glossæ, Dyni,* & aliorum quorundam. Nam qui annos pubertatis excessit, & ratificat contractum in minori ætate dolose in initum sciens & volens censetur remittere injuriam illius, non faciendo ut nulla fuerit, (*hoc enim impossibile est*) sed auferendo sibi ipsi jus de injuria conveniendi alterum.

Amplia 3. Quivis consensus propter vehementem aliquam passionem amoris, aut timoris minus liber fuisset. Hinc mulierum, quæ vi amoris inducæ matrimonium cum hæreticis viris inierunt, dotes cum omnibus maritorum bonis confiscantur, ut sibi impudent, quæ consenserunt. *Gaill. l. 2. obs. 84.*

Amplia 4. Ut non censeatur injuriam passus, licet ultra dimidium in contractu læsus sit, quod remedium. *leg. 2. c. de rescin. venditione.* concessum non competit venditori, qui rerum suarum pretium, & valorem nosse debet. Ipsi ergo culpa dolus accidit, non alterius. *Gaill. l. 2. obsery. 29. n. xi. Alex. l. 5. Confil. 125. Fachin. l. 2. c. 20.* Idem de filio dicendum, qui cum scientia, & consensu legitimæ suæ renunciavit, vel querelæ inofficiosi testamenti. Non poterit enim postea de recuperando agere. Idem de quolibet, qui injuriam condonat, ita tamen, ut non putetur simul remisisse damna, & interesse, de quo *Mynsing. Centur. 4. obs. 10.*

Amplia 5. ut neque ad pretium rei alienatæ agere liceat. Nam si dominus feudi Vasallo rem alienanti consentiat, pretium illius repetere non potest ut *Baldus. & Alex. ad l. dotalem. tit. solu. matr.* responderunt. Nam desunt ta-

men, quibus contrarium placeat apud *Peckium hic.*

III. Obj. 1. Qui Clericum suadente diabolo percutit, quantumvis liberè volentem, excommunicatus est. *c. Si quis 17. q. 4.* ergo sciens, & volens injuriam pati potest: Idem & multò clarius apparet in Martyribus, adeoq; Salvatore nostro Christo, qui non tantum volentes, sed etiam gaudentes susceperunt injurias, & mortem.

R. Privilegium Canonis, *Si quis, &c.* non concernere personas immediatè, sed ipsum Ordinem clericalem. Huic propterea injuria fit, quando clericus æditur.

Adde, quod Regula consensum validum requirit, qualis in Clerico percussio non reperitur, quod non licet illi renunciare privilegio suo, & dare licentiam aliis ad sui verberationem. *Caranuel Theol. fundam. num. 668. & 824.* Quòd Christum, & Sanctos martyres attinet, cum gaudiò sustinuerunt tormenta, ut pervenirent ad æternam gloriam, neque consenserunt in lævitiam, & injuriam sibi factam, sed designatam à Deo, & præparatam à Tyrannis mortem hilari acceptarunt animo, conformantes se divinæ voluntati. Hinc dicitur *Sap. 5.* Stabunt justi in magna constantia adversus eos, qui se angustiaverunt, quæ videlicet non tesserunt jure suo ad expetendum pœnas à Tyrannis injuriam facientibus. *Silv. V. Consensus. n. 2. Less. c. 7. d. 3. n. 14.*

Obj. 2. Monachum vel monialem semel, iterumque habitu abjecto egressam Monasterium recipere tenetur, nec objicere licet. Sciens volens destrui

N

ruisti

ruiſti nos, ſi viciffim deſeramus, non facimus injuriam tibi. *c. Pervenit. 27. q. 1. c. quidam monachi. 16. q. 1.* R. Si monialis reſipifcens agnito errore ſuo admitti petat, hujus bonæ voluntatis, non prioris malæ habenda ratio eſt: ſi autem retrahitur invita, animæ ejus conſulitur, ne æternùm pereat. Et quæ hoc ab Eccleſia ſic conſtitutũ eſt favore totius Ordinis Monaſtici, quemadmodum clericali privilegio renunciare clericus non poteſt, ita nec Monaſtici moniales. Quàmvis igitur ipſi fugitivæ non fieret injuria, deſerendo & abjiciendo illam ſic volentem, fieret tamen Ordini, qui habet jus oviculas ſuas etiã invitas colligendi, & reducendi. *V. quæ diximus in part. 1. tit. 17. §. 2. & 3.*

Obj. 3. De illis etiam, quæ abſque ignorantia, & dolo largiti ſunt Imperatores, conqueruntur, quaſi dolo & injuria circumventi. *l. 1. C. de petitionib. honor. ſublatis.* Fieri igitur injuria poteſt ſcienti, & volenti.

R. Imp. Gratianus, Valentinianus, & Theodoſius in *l. citat.* in verecundam in quibusdam honorum inhiationem, & importunitatem accuſant, quo factum, ut aliqua non concedenda concederent. Vnde colligimus deſuiſſe ſcientiam ſufficientem, & liberum conſenſũ Injuriam igitur faciunt, & dolosè agunt, qui nimia importunitate, & reticentia verè Principum animos ſollicitant, & ad largiendum impellunt. Paria enim cenſentur, per importunitatem concedere, & coactè concedere. *s. Audacter. 8. q. 1. Gaill. l. 2. obſ. 58. ubi n. 5.* monet, reſcripta Principum tacitam hanc clauſulam continere *ſi preces veri-*

tate nitantur. c. Sedes. & c. Si quando de reſcript.

Objic. 4. Qui motu coactus damnoſam hæreditatem adiit, in integrum reſtituitur. *l. Si mulier. §. Si metu. tit. de eo. quod metu causa.* quod ſignum eſt, injuriam paſſum eſſe, licet ſciens volens egerit.

R. Licet metus non tollat voluntarium ſimpliciter, ut cum Ariſtotele communiter Philoſophi & Theologi agnoſcunt, tamen quia plurimum minuit ratione ſubjecti, & cauſæ impellentis, juris æquitate metum paſſis indulgetur, ut reſtitui poſſint beneficio clauſulæ generalis edicti prætorii, *ſi qua mihi cauſa iuſta videbitur. l. 1. tit. Ex quib. cauſis maiores. VVeſenbec. in l. 4. tit. 2. Tholoſ. l. 13. c. 4.*

Obj. 5. Raptoribus Virginum pena mortis decreta eſt. *l. Raptores C. de raptu Virginum.* nec licet excipere, quod ſciens volens rapta ſit.

R. Iure civili obtinere legem illam, quæ præſumptione nititur, raptam eſſe invitæ parentibus, volentem, & repugnantem, in ſuper vitiatam: Verum, quia oriente veritate præſumptio occidit, quemadmodum pluribus demonſtrat Andr. Gaill. *l. 2. obſ. 97. num. 16.* cùm ſufficienter conſtiterit puellæ vim nullam illatam eſſe, ſed potiùs in abductionem ſuam liberè conſenſiſſe, citatæ legis pænæ locum non habet, manetque Regulæ, quam verſamus, inconcuſſa veritas, ſcienti, & conſentienti non fieri injuriam. *V. Jul. Clar. §. ſin. in V. Raptus. Sanch. de Matr. in l. 7. diſp. 13. Coninck de Sacram. diſp. 31. dub. 4.*

REGV